Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2025/2239(INI)

17.11.2025

NÁVRH SPRÁVY

o správe Komisie o právnom štáte 2025
(2025/2239(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Konstantinos Arvanitis

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

DÔVODOVÁ SPRÁVA.....16

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o správe Komisie o právnom štáte 2025
(2025/2239(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (Zmluva o EÚ), a najmä na jej článok 2, článok 3 ods. 1, článok 3 ods. 3 druhý pododsek, článok 4 ods. 3 a články 5, 6, 7, 11, 19 a 49,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej články týkajúce sa rešpektovania, ochrany a podpory demokracie, právneho štátu a základných práv v Únii vrátane článkov 70, 258, 259, 260, 263, 265 a 267,

– so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (charta),

– so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. júla 2025 s názvom Správa o právnom štáte 2025 – Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii (COM(2025)0900) a na prílohu k tomuto oznámeniu obsahujúcu odporúčania pre členské štáty,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie[1] (nariadenie o podmienenosti právnym štátom),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku[2] (nariadenie o spoločných ustanoveniach),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie[3] (nariadenie o rozpočtových pravidlách), a najmä na jeho článok 6 ods. 3,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/692 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014[4],

[1] Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
[2] Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
[3] Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[4] Ú. v. EÚ L 156, 5.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj.

– so zreteľom na balík návrhov Komisie týkajúcich sa viacročného finančného rámca na roky 2028 – 2034,

– so zreteľom na nástroje OSN na ochranu ľudských práv a základných slobôd, ako sú Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (ICCPR), Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ICERD), Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (CRPD), Deklarácia o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám, odporúčania fóra OSN pre otázky menšín a na odporúčania a správy zo všeobecného pravidelného preskúmania OSN, ako aj na judikatúru orgánov monitorujúcich zmluvy OSN a osobitné postupy Rady OSN pre ľudské práva,

– so zreteľom na Európsky dohovor o ľudských právach (EDĽP), Európsku sociálnu chartu, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) a uznesenia Európskeho výboru pre sociálne práva a na dohovory, odporúčania, uznesenia, stanoviská a správy Parlamentného zhromaždenia, Výboru ministrov, komisára Rady Európy pre ľudské práva, Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii, Riadiaceho výboru pre nediskrimináciu, rozmanitosť a začlenenie, Benátskej komisie a ďalších orgánov Rady Európy,

– so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu,

– so zreteľom na Európsku chartu regionálnych alebo menšinových jazykov a na Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín, ktoré prijala Rada Európy,

– so zreteľom na Memorandum o porozumení medzi Radou Európy a Európskou úniou z 23. mája 2007 a závery Rady zo 17. decembra 2024 o prioritách EÚ v oblasti spolupráce s Radou Európy na roky 2025 – 2026,

– so zreteľom na návrh Komisie z 20. decembra 2017 na rozhodnutie Rady o určení jasného rizika vážneho porušenia zásad právneho štátu zo strany Poľskej republiky (COM(2017)0835), vydaný v súlade s článkom 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. februára 2018 o ochrane a nediskriminácii menšín v členských štátoch EÚ[6],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2018 o rozhodnutí Komisie aktivovať článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ so zreteľom na situáciu v Poľsku[7],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 19. apríla 2018 o potrebe vytvoriť nástroj európskych hodnôt na podporu organizácií občianskej spoločnosti, ktoré v Európskej únii na

[5] Ú. v. EÚ C 215, 19.6.2018, s. 162.
[6] Ú. v. EÚ C 463, 21.12.2018, s. 21.
[7] Ú. v. EÚ C 129, 5.4.2019, s. 13.

miestnej a vnútroštátnej úrovni presadzujú základné hodnoty[8],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2018 o návrhu, ktorým sa Rada vyzýva, aby podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii rozhodla, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená, zo strany Maďarska[9],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2018 o minimálnych normách pre menšiny v EÚ[10],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. novembra 2018 o potrebe komplexného mechanizmu EÚ na ochranu demokracie, právneho štátu a základných práv[11],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2020 o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva[12],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2020 o právnom štáte a základných právach v Bulharsku[13],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2020 o vplyve opatrení súvisiacich s pandémiou COVID-19 na demokraciu, právny štát a základné práva[14],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. decembra 2020 o európskej iniciatíve občanov „Minority SafePack – milión podpisov za rozmanitosť v Európe“[15],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o situácii v oblasti právneho štátu v Európskej únii a o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092 o podmienenosti[16],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o správe Komisie o právnom štáte za rok 2020[17],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 8. júla 2021 o vytvorení usmernení pre uplatňovanie všeobecného režimu podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie[18],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o určení rodovo motivovaného násilia za novú oblasť trestnej činnosti uvedenú v článku 83 ods. 1 ZFEÚ[19],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. novembra 2021 k posilňovaniu demokracie a slobody a plurality médií v EÚ: nenáležité využívanie žalôb v rámci občianskeho a

[8] Ú. v. EÚ C 390, 18.11.2019, s. 117.
[9] Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 66.
[10] Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 13.
[11] Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 45.
[12] Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 2.
[13] Ú. v. EÚ C 395, 29.9.2021, s. 63.
[14] Ú. v. EÚ C 415, 13.10.2021, s. 36.
[15] Ú. v. EÚ C 445, 29.10.2021, s. 70.
[16] Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 86.
[17] Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 27.
[18] Ú. v. EÚ C 99, 1.3.2022, s. 146.
[19] Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 88.

trestného práva na umlčanie novinárov, MVO a občianskej spoločnosti[20],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2021 o hodnotení preventívnych opatrení na predchádzanie korupcii, neoprávneným výdavkom a zneužívaniu finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátnych finančných prostriedkov v prípade pohotovostných fondov a krízových výdavkových oblastí[21],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2022 o zmenšujúcom sa priestore pre občiansku spoločnosť v Európe[22],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2022 o právnom štáte a dôsledkoch rozsudku Súdneho dvora[23],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2021 o vyhlásení EÚ za zónu slobody pre LGBTIQ osoby[24],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2022 o správe Komisie o právnom štáte za rok 2021[25],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2022 o právnom štáte a potenciálnom schválení poľského národného plánu obnovy[26],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 15. septembra 2022 o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii v rokoch 2020 a 2021[27],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 15. septembra 2022 o návrhu rozhodnutia Rady o určení podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii, že existuje jasné riziko vážneho porušenia hodnôt, na ktorých je Únia založená, zo strany Maďarska[28],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2022 o právnom štáte na Malte päť rokov po vražde Daphne Caruanovej Galiziovej[29],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2022 o rastúcom počte trestných činov z nenávisti voči LGBTIQ+ osobám v celej Európe s ohľadom na nedávnu homofóbnu vraždu na Slovensku[30],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 10. novembra 2022 o rasovej spravodlivosti, nediskriminácii a boji proti rasizmu v EÚ[31],

---

[20] Ú. v. EÚ C 205, 20.5.2022, s. 2.
[21] Ú. v. EÚ C 251, 30.6.2022, s. 48.
[22] Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 2.
[23] Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 168.
[24] Ú. v. EÚ C 474, 24.11.2021, s. 140.
[25] Ú. v. EÚ C 479, 16.12.2022, s. 18.
[26] Ú. v. EÚ C 493, 27.12.2022, s. 108.
[27] Ú. v. EÚ C 125, 5.4.2023, s. 80.
[28] Ú. v. EÚ C 125, 5.4.2023, s. 463.
[29] Ú. v. EÚ C 149, 28.4.2023, s. 15.
[30] Ú. v. EÚ C 149, 28.4.2023, s. 22.
[31] Ú. v. EÚ C 161, 5.5.2023, s. 10.

– so zreteľom na svoje uznesenie z 24. novembra 2022 o posúdení dodržiavania podmienok právneho štátu Maďarskom podľa nariadenia o podmienenosti a o súčasnom stave maďarského plánu obnovy a odolnosti[32],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 30. marca 2023 o správe o právnom štáte 2022 – situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii[33],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. apríla 2023 o inštitucionálnych vzťahoch medzi EÚ a Radou Európy[34],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. februára 2024 o právnom štáte a slobode médií v Grécku[35],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 28. februára 2024 s názvom Správa o správe Komisie o právnom štáte za rok 2023[36],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 29. februára 2024 o prehĺbení integrácie EÚ s ohľadom na budúce rozšírenie[37],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 1. júna 2023 o porušovaní zásad právneho štátu a základných práv v Maďarsku a o zmrazených finančných prostriedkoch EÚ[38],

– so zreteľom na správu svojho Vyšetrovacieho výboru na prešetrenie používania softvéru Pegasus a rovnocenného špionážneho softvéru (PEGA) a na svoje odporúčanie z 15. júna 2023 Rade a Komisii v nadväznosti na vyšetrovanie údajného porušenia práva Únie a nesprávneho úradného postupu pri jeho uplatňovaní v súvislosti s používaním softvéru Pegasus a rovnocenného špionážneho softvéru[39],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. júla 2023 o volebnom zákone, vyšetrovacej komisii a právnom štáte v Poľsku[40],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 19. októbra 2023 o právnom štáte na Malte: šesť rokov po vražde Daphne Caruanovej Galiziovej a potreba chrániť novinárov[41],

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 6. decembra 2023 s názvom Nenávisť tu nemá miesto: Európa zjednotená proti nenávisti (JOIN(2023)0051),

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2024 o situácii v oblasti základných práv v

[32] Ú. v. EÚ C 167, 11.5.2023, s. 74.
[33] Ú. v. EÚ C 341, 27.9.2023, s. 2.
[34] Ú. v. EÚ C, C/2023/442, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/442/oj.
[35] Ú. v. EÚ C, C/2024/6334, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6334/oj.
[36] Ú. v. EÚ C, C/2024/6743, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.
[37] Ú. v. EÚ C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
[38] Ú. v. EÚ C, C/2023/1223, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1223/oj.
[39] Ú. v. EÚ C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.
[40] Ú. v. EÚ C, C/2024/3995, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3995/oj.
[41] Ú. v. EÚ C, C/2024/2656, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2656/oj.

Európskej únii – výročná správa za roky 2022 a 2023[42],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2024 o rozšírení zoznamu trestných činov v EÚ o nenávistné prejavy a trestné činy páchané z nenávisti[43],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 24. apríla 2024 o prebiehajúcich vypočutiach podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ týkajúcich sa Maďarska s cieľom posilniť právny štát a ich rozpočtové dôsledky[44],

– so zreteľom na ukončenie postupu proti Poľsku podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ, ktoré Európska komisia oznámila 29. mája 2024 v nadväznosti na kroky, ktoré Poľsko prijalo na obnovenie súladu s normami EÚ v oblasti právneho štátu;

– so zreteľom na uznesenie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 2262 (2019) z 24. januára 2019 o podpore práv osôb patriacich k národnostným menšinám,

– so zreteľom na osobitné správy Európskeho dvora audítorov zo 17. decembra 2024 o presadzovaní práva EÚ (28/2024), z 22. februára 2024 o právnom štáte v EÚ (03/2024) a z 10. januára 2022 o podpore EÚ pre právny štát na západnom Balkáne (01/2022), na jeho preskúmanie z 28. februára 2024 týkajúce sa podávania správ Komisie o právnom štáte (02/2024) a na osobitnú správu o transparentnosti financovania MVO z prostriedkov EÚ (11/2025) a na ich príslušné odporúčania,

– so zreteľom na politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029, ktoré 18. júla 2024 predstavila Európskemu parlamentu Ursula von der Leyenová, vtedajšia kandidátka na predsedníčku Komisie, na prejav predsedníčky Komisie o stave Únie, ktorý predniesla 10. septembra 2025 v Európskom parlamente, a na oznámenie Komisie z 21. októbra 2025 s názvom Pracovný program Komisie na rok 2026 (COM(2025)0870),

– so zreteľom na prieskumy Eurobarometra z roku 2025 o korupcii, z ktorých vyplýva, že občania a podniky v EÚ naďalej považujú korupciu za vážny problém,

– so zreteľom na správy o spätnej väzbe, správy zo služobných ciest, otázky na písomné zodpovedanie a odpovede svojej monitorovacej skupiny pre demokraciu, právny štát a základné práva (DRFMG)[45],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. októbra 2025 s názvom Únia rovnosti: Stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2026 – 2030,

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. novembra 2025 s názvom Oznámenie o politike rozširovania EÚ (COM(2025)0690) a na súvisiace sprievodné pracovné

[42] Ú. v. EÚ C, C/2024/5739, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5739/oj.
[43] Ú. v. EÚ C, C/2024/5733, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5733/oj.
[44] Ú. v. EÚ C, C/2025/3705, 17.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3705/oj.
[45] Všetky monitorovacie činnosti skupiny DRFMG nájdete: v prípade posledného funkčného obdobia na: https://www.europarl.europa.eu/committees/sk/libe-democracy-rule-of-law-and-fundament/product-details/20190103CDT02662 a v prípade tohto funkčného obdobia na: https://www.europarl.europa.eu/committees/sk/working-group-democracy-rule-of-law-and-/product-details/20241205CDT13884.

dokumenty útvarov Komisie (balík týkajúci sa rozširovania zo 4. novembra 2025),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 12. novembra 2025 s názvom Európsky štít na obranu demokracie: posilnenie silných a odolných demokracií (JOIN(2025)0791) a na oznámenie Komisie z 12. novembra 2025 s názvom Stratégia EÚ pre občiansku spoločnosť (COM(2025)0790),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanoviská Výboru pre právne veci a Výboru pre rozpočet a stanovisko Podvýboru pre ľudské práva,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A10-0000/2025),

A. keďže EÚ je založená na hodnotách rešpektovania ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, zásad právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám, ktoré sú zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ, zohľadnené v charte a zakotvené v medzinárodných zmluvách o ľudských právach; keďže charta je súčasťou primárneho práva EÚ; keďže ide o spoločné hodnoty všetkých členských štátov a EÚ a každý členský štát by ich mali podporovať a aktívne presadzovať vo všetkých svojich politikách, a to konzistentne vo vnútorných, ako aj vonkajších politikách; keďže akékoľvek oslabenie týchto hodnôt predstavuje systémové ohrozenie práv a slobôd ľudí žijúcich v EÚ;

B. keďže EÚ nemôže ignorovať sociálny rozmer a rozmer základných práv, na ktorých bola postavená; keďže pretrvávajúce nedostatky v ochrane hospodárskych a sociálnych práv sa musia považovať za neoddeliteľnú súčasť systémového ohrozenia hodnôt článku 2 Zmluvy o EÚ;

C. keďže v roku 2025 čelila EÚ vo svojich členských štátoch vážnym a mnohostranným výzvam v súvislosti s ochranou právneho štátu, demokracie a základných práv, ktoré sú všetky neoddeliteľne prepojené;

D. keďže v pracovnom programe Komisie na rok 2026 sa zdôrazňuje potreba integrovaného ročného cyklu právneho štátu so spoločným rytmom, jasnými míľnikmi a aktívnym príspevkom všetkých inštitúcií EÚ; keďže dodržiavanie zásady právneho štátu je naďalej nevyhnutné na ochranu všetkých finančných prostriedkov EÚ;

E. keďže výročná správa Komisie o právnom štáte by sa mala vzťahovať aj na inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ, aby sa transparentne posúdilo, ako dodržiavajú normy právneho štátu;

Justičné systémy

1. vyzýva členské štáty, aby prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie nezávislých justičných systémov a prístupu k bezplatnej právnej pomoci, čím sa zaručí rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých, a opakuje, že sú potrebné konkrétne opatrenia na zlepšenie prístupu, najmä pre marginalizované a zraniteľné skupiny;

2. vyzýva členské štáty, aby urýchlene vykonali nevykonané rozsudky SDEÚ a ESĽP, a navrhuje, aby sa zriadilo monitorovacie oddelenie na monitorovanie vykonávania rozsudkov SDEÚ a ESĽP týkajúcich sa demokracie, právneho štátu a základných práv v krajinách EÚ a aby sa zistenia tohto monitorovacieho oddelenia v plnej miere zohľadňovali vo výročnej správe o právnom štáte;

3. zdôrazňuje jasné prepojenie medzi zhoršovaním situácie v oblasti právneho štátu a závažným porušovaním základných práv a práv menšín vrátane nadmerného používania sily zo strany orgánov presadzovania práva, absencie riadneho procesu pre zadržiavané osoby, politického alebo inštitucionálneho podnecovania k nenávisti, neprimeraných právomocí v oblasti dohľadu a reštriktívnych opatrení zameraných na organizácie občianskej spoločnosti; je pevne presvedčený, že na zabezpečenie prístupného, účinného a nestranného justičného systému by mala Komisia posudzovať rozsah, v akom členské štáty riešia uvedené otázky;

4. vyzýva Komisiu, aby riešila väzenské podmienky ako problém právneho štátu vzhľadom na všeobecnú preplnenosť, neprimerané životné podmienky a rastúcu mieru samovrážd, ktoré oslabujú základné práva zadržiavaných osôb vo väzenských systémoch členských štátov;

Protikorupčný rámec

5. opätovne pripomína, že korupcia je vážnou hrozbou pre demokraciu, právny štát a spravodlivé zaobchádzanie so všetkými občanmi;

6. vyzýva členské štáty, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny, ako aj inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ, aby posilnili preventívne opatrenia proti korupcii vrátane transparentného hospodárenia s finančnými prostriedkami EÚ, kódexov správania pre verejných činiteľov, povinných majetkových priznaní, pravidiel týkajúcich sa konfliktu záujmov, systémov včasného varovania a obmedzení tzv. praktík otáčavých dverí;

7. vyzýva členské štáty, aby zaručili nezávislosť, nestrannosť a primerané zdroje disciplinárnych komisií, prokuratúr, protikorupčných agentúr a súdnictva;

8. zdôrazňuje, že právny štát si vyžaduje, aby verejní činitelia konali transparentne a vo verejnom záujme bez zneužívania moci alebo svojvoľného rozhodovania; vyzýva členské štáty, aby podporovali kultúru bezúhonnosti prostredníctvom pravidelnej odbornej prípravy v oblasti boja proti korupcii pre verejných činiteľov, pracovníkov orgánov presadzovania práva a súdnych pracovníkov, ako aj prostredníctvom aktívneho zapájania občianskej spoločnosti do monitorovania vládnych opatrení;

9. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili rýchle, dôkladné a nestranné vyšetrovanie prípadov korupcie s osobitným dôrazom na prípady týkajúce sa vysokopostavených úradníkov s cieľom chrániť právny štát, zachovať dôveru verejnosti a zabezpečiť zodpovednosť na všetkých úrovniach verejnej správy;

10. vyzýva členské štáty, aby chránili oznamovateľov a novinárov, ktorí informujú o korupcii alebo zlom hospodárení s finančnými prostriedkami EÚ, a to zabezpečením dôverných kanálov nahlasovania, účinných prostriedkov nápravy proti odvetným

opatreniam a ochrany investigatívnej žurnalistiky a slobody prejavu;

Ochrana novinárov a pluralita a sloboda médií

11. je pevne presvedčený, že vraždy investigatívnych novinárov predstavujú priamy útok na právny štát, pretože takýto čin nielenže oslabuje schopnosť občanov a inštitúcií brať na zodpovednosť tých, ktorí sú pri moci, ale zároveň je jednou z najextrémnejších foriem cenzúry, ktorá predstavuje priamu hrozbu pre slobodu prejavu a fungovanie demokratických inštitúcií;

12. dôrazne odsudzuje sledovanie novinárov, najmä prostredníctvom špionážneho softvéru; je naďalej znepokojený tým, že Komisia odmietla vykonať všetky odporúčania Vyšetrovacieho výboru Parlamentu na prešetrenie používania softvéru Pegasus a rovnocenného špionážneho softvéru, a považuje to za nečinnosť;

13. je naďalej hlboko znepokojený tým, že vlastníctvo médií, či už vo verejných alebo v súkromných rukách, je v mnohých členských štátoch stále vysoko koncentrované, čo predstavuje riziko pre rozmanitosť informácií a názorov; vyzýva členské štáty, aby prijali legislatívne rámce s cieľom zabrániť horizontálnej koncentrácii, zabezpečiť transparentnosť vlastníctva a riadenia a zaručiť nezávislý dohľad a mechanizmy na dodržiavanie predpisov v snahe chrániť redakčnú a novinársku nezávislosť a úlohu médií ako verejného strážcu;

14. vyzýva členské štáty a kandidátske krajiny, aby zabezpečili ochranu novinárov a iných pracovníkov médií v EÚ v súlade s odporúčaniami Komisie 2021/1534[46] a 2022/758[47];

15. vyzýva členské štáty, aby v plnom rozsahu implementovali smernicu o boji proti strategickým žalobám proti verejnej účasti[48];

16. vyzýva Komisiu, aby posúdila, či sú sankcie EÚ na boj proti dezinformáciám v súlade s požiadavkou proporcionality podľa práva EÚ a s článkom 11 charty; je pevne presvedčený, že pred tým, ako začne Rada uplatňovať takéto opatrenia, musí byť zaručené právo na vypočutie, najmä v prípadoch, keď by mohlo dôjsť k ohrozeniu práv občanov EÚ, najmä novinárov;

Priestor občianskej spoločnosti

17. zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú miestne a komunitné organizácie, odborové zväzy, skupiny aktivistov, obhajcovia ľudských práv a mimovládne organizácie (MVO) pri podpore a presadzovaní demokracie, rovnosti, právneho štátu a základných práv a

[46] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2021/1534 zo 16. septembra 2021 k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 331, 20.9.2021, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1534/oj).

[47] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2022/758 z 27. apríla 2022 týkajúce sa ochrany novinárov a obhajcov ľudských práv pred zjavne neopodstatnenými a zneužívajúcimi súdnymi konaniami proti verejnej účasti („strategickými žalobami proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L 138, 17.5.2022, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2022/758/oj).

[48] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

pri zabezpečovaní zodpovednosti štátnych a súkromných subjektov;

18. odsudzuje bezprecedentné a čoraz intenzívnejšie útoky na občiansky priestor v celej EÚ, pri ktorých boli vo viacerých členských štátoch zaznamenané značné obmedzenia priestoru pre občiansku spoločnosť a práva na pokojné zhromažďovanie; je pevne presvedčený, že celosvetový trend úpadku demokracie a narušania právneho štátu, ako aj sekuritizácia programov zintenzívnili obmedzovanie práva na pokojné zhromažďovanie; naliehavo vyzýva členské štáty, aby vytvorili bezpečné a priaznivé prostredie, ktoré zaručí slobodu zhromažďovania;

19. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zlepšili právne prostredie pre občiansku spoločnosť tým, že zabezpečia, aby každé opatrenie, ktoré obmedzuje právo združení vyhľadávať, zabezpečovať a využívať zdroje vrátane zahraničných zdrojov sledovalo jeden z oprávnených cieľov podľa článku 11 ods. 2 EDĽP;

20. je znepokojený čoraz väčšími právnymi a finančnými obmedzeniami, očierňujúcimi kampaňami a kriminalizáciou organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv; zdôrazňuje, že požiadavky na podávanie správ pre MVO nesmú presahovať požiadavky, ktoré sú nevyhnutne potrebné a úmerné konkrétnym sledovaným cieľom;

21. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby organizáciám občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv zabezpečili pridelenie náležitých finančných zdrojov; vyzýva členské štáty, aby obhajcom ľudských práv poskytovali účinnú ochranu vrátane mechanizmov rýchlej reakcie na hrozby;

Základné práva

22. víta Stratégiu pre rovnosť LGBTIQ+ osôb na roky 2026 – 2030 a naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila návrh záväzného celoúnijného zákazu konverzných praktík vo všetkých členských štátoch;

23. je hlboko znepokojený diskriminačnými opatreniami zavedenými v niektorých členských štátoch pod zámienkou boja proti „propagande LGBTIQ“ a „rodovej ideológii“; zdôrazňuje, že v prípadoch, keď členské štáty obchádzajú právo EÚ, najmä chartu, musí Komisia konať rýchlo a rozhodne;

24. vyzýva všetky členské štáty, aby chránili práva LGBTIQ+ osôb v súlade s právom EÚ, chartou a judikatúrou SDEÚ a ESĽP; pripomína, že vo viacerých členských štátoch pretrvávajú právne prekážky cezhraničného uznávania partnerstiev alebo rodičovstva osôb rovnakého pohlavia, čím dochádza k porušovaniu zásad voľného pohybu a nediskriminácie;

25. je hlboko znepokojený rastúcou mierou rasizmu a xenofóbie v celej EÚ; odsudzuje prípady trestných činov z nenávisti a nenávistných prejavov motivovaných rasizmom, xenofóbiou či náboženskou neznášanlivosťou alebo predsudkami voči zdravotnému postihnutiu, sexuálnej orientácii, rodovej identite alebo príslušnosti danej osoby k menšine; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali a vykonali účinné opatrenia na boj proti všetkým formám rasizmu s plným zapojením občianskej spoločnosti a s príspevkom príslušných zainteresovaných strán, ako je Agentúra EÚ pre základné práva;

26. odsudzuje skutočnosť, že niektoré členské štáty prijali právne predpisy, politiky a postupy, ktoré oslabujú účinnú ochranu základných práv utečencov, žiadateľov o azyl a migrantov na pevnine aj na mori; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby základné práva migrantov, žiadateľov o azyl a utečencov, ako aj zásadu rozdelenia zodpovednosti zaradili medzi ústredné body svojej migračnej a azylovej politiky v snahe zaručiť ľuďom dodržiavanie práva na azyl a práva na medzinárodnú ochranu;

27. víta rozhodnutie Komisie zachovať svoj návrh smernice o rovnakom zaobchádzaní[49] a naliehavo vyzýva Radu, aby ho bezodkladne dokončila a prijala;

28. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali účinné opatrenia proti rodovo motivovanému násiliu, ktoré by sa malo doplniť do zoznamu „európskych trestných činov“, a požaduje legislatívny návrh EÚ o boji proti znásilneniu, ako sa vymedzuje na základe chýbajúceho súhlasu;

29. opakuje svoju výzvu, aby bol prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva zakotvený v charte;

Právny štát a rozpočet EÚ

30. je hlboko znepokojený porušovaním základných práv, ktoré je v niektorých členských štátoch ľahšie vďaka využívaniu finančných prostriedkov EÚ alebo s ním súvisí, a to najmä v oblasti segregácie týkajúcej sa bývania a vzdelávania, podmienok prijímania žiadateľov o azyl, inštitucionalizácie osôb so zdravotným postihnutím a detí a určitých iniciatív na obnovu miest; vyzýva Komisiu, aby do svojej výročnej správy o právnom štáte zahrnula odporúčania na riešenie týchto porušení; navrhuje, aby sa určitý podiel finančných prostriedkov EÚ vyčlenil na nezávislé monitorovanie opatrení financovaných EÚ vrátane posúdenia ich právneho vplyvu a vplyvu na základné práva a aby sa takisto vyčlenil na právny výskum, strategické súdne spory a nezávislé hodnotenie možných porušení s výrazným zapojením organizácií občianskej spoločnosti;

31. trvá na tom, že opatrenia potrebné na uvoľnenie finančných prostriedkov EÚ, ako sú vymedzené v príslušných rozhodnutiach prijatých na základe nariadenia o spoločných ustanoveniach, nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti[50] a nariadenia o podmienenosti právnym štátom, sa musia posudzovať koherentne ako ucelený balík a že by sa nemali uskutočniť žiadne platby, kým pretrvávajú nedostatky; domnieva sa, že Komisia by mala prijať ďalšie opatrenia podľa nariadenia o podmienenosti právnym štátom, pokiaľ ide o iné porušenia zásad právneho štátu, ako sú napríklad porušenia týkajúce sa súdnictva;

32. víta návrh Komisie uvedený v návrhu viacročného finančného rámca na roky 2028 – 2034 podmieniť takmer polovicu finančných prostriedkov dodržiavaním zásad právneho štátu a charty pred schválením ich poskytnutia;

---

[49] Návrh smernica Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu (KOM(2008)0426).
[50] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

Právny štát a rozmer jednotného trhu

33. oceňuje, že do správy o právnom štáte bol zahrnutý rozmer jednotného trhu s cieľom riešiť otázky právneho štátu, ktoré majú vplyv na celkové hospodárske prostredie, spoločnosti a pracovníkov, s cieľom zabezpečiť ochranu práv, potrestanie korupcie a presadzovanie zmlúv; zdôrazňuje, že fungujúci justičný systém, silný protikorupčný rámec, pluralita médií a primeraný systém bŕzd a protiváh majú hospodársky dosah a ovplyvňujú hladké fungovanie jednotného trhu; navrhuje, aby Komisia pri svojom posudzovaní ešte viac spolupracovala so zainteresovanými stranami a s organizáciami občianskej spoločnosti vrátane odborových zväzov;

34. domnieva sa, že zahrnutie rozmeru jednotného trhu by malo skôr dopĺňať než zatieňovať základné oblasti, ako je občiansky priestor, dodržiavanie základných práv a sloboda médií, ktoré by sa mali v správe uznať za kľúčové piliere;

Právny štát ako ústredný prvok procesu rozširovania a vonkajšej činnosti EÚ

35. opakuje, že hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ musia rešpektovať nielen súčasné členské štáty, ale aj budúci členovia EÚ počas prístupového procesu; nabáda na dôkladné hodnotenie právneho štátu vo všetkých krajinách v prístupovom procese; nabáda Komisiu, aby poskytla pristupujúcim krajinám konkrétne odporúčania týkajúce sa stavu právneho štátu a zabezpečila súlad so správou o rozšírení;

Zlepšenie postupu Komisie pri podávaní správ

36. vyzýva Komisiu, aby bola transparentnejšia, pokiaľ ide o kritériá, ktoré používa na výber informácií od občianskej spoločnosti, medzinárodných orgánov, vnútroštátnych orgánov a ďalších zainteresovaných strán v procese podávania správ; konštatuje, že konzultačný proces by sa mohol v spolupráci s aktérmi občianskej spoločnosti posilniť zabezpečením primeraných opatrení nadväzujúcich na ich príspevky, a trvá na tom, aby bol proces podávania správ založený na dôkazoch, transparentný a nestranný;

37. zdôrazňuje, že monitorovacia skupina pre demokraciu, právny štát a základné práva (DRFMG) Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyslala v posledných rokoch do niektorých členských štátov viacero *ad hoc* delegácií a že stav právneho štátu, demokracie a základných práv bol vyhodnotený ako stav vykazujúci väčšie nedostatky, než sú tie, na ktoré sa poukazuje v správach Komisie; domnieva sa, že monitorovanie, ktoré vykonala skupina DRFMG, by sa malo v rámci konzultačného postupu a pri následnom vypracúvaní správy náležite zvážiť;

38. opätovne zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa do vypracúvania správy zapojil nezávislý monitorovací orgán zložený z nezávislých právnych a akademických odborníkov a odborníkov na ľudské práva; vyzýva Komisiu, aby posilnila spoluprácu s orgánmi EÚ a medzinárodnými orgánmi;

39. domnieva sa, že Komisia by mala byť jasnejšia pri určovaní a vyjadrovaní trajektórie, na ktorej sa každý členský štát nachádza, vrátane včasných varovných signálov a identifikácie závažných a systémových problémov, pričom zdôrazňuje, že Komisia by mala zabezpečiť súlad medzi zistenými problémami a vydanými odporúčaniami;

40. vyzýva Komisiu, aby vydala odporúčania, ktoré budú operatívnejšie, pričom by mala rozlišovať medzi odporúčaniami týkajúcimi sa závažných problémov a odporúčaniami týkajúcimi sa systémových problémov a mala by stanoviť konkrétne opatrenia, harmonogramy a referenčné hodnoty na ich vykonávanie členskými štátmi;

41. žiada Komisiu, aby posilnila mechanizmus následných opatrení v prípade nevykonaných odporúčaní tým, že ich priamejšie prepojí s existujúcimi nástrojmi presadzovania vrátane konaní o nesplnení povinnosti a rozpočtovej podmienenosti;

Horizontálne odporúčania

42. je presvedčený, že by sa mal posilniť medziinštitucionálny dialóg a spolupráca na úrovni EÚ v oblasti právneho štátu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia a Rada doposiaľ odmietajú jeho ponuku na uzavretie medziinštitucionálnej dohody o demokracii, právnom štáte a základných právach; opätovne potvrdzuje svoju ochotu obnoviť rokovania o tejto dohode;

43. opakuje svoju výzvu Komisii, aby rozšírila rozsah správy tak, aby pokrývala všetky aspekty článku 2 Zmluvy o EÚ, a aby do nej zahrnula širšie ukazovatele, ako sú napríklad nezávislosť médií, úloha občianskej spoločnosti, základné práva, akademická a umelecká sloboda, rodová rovnosť, ochrana menšín a zraniteľných skupín, dodržiavanie medzinárodného práva, slobodné a spravodlivé voľby a fungovanie demokratických inštitúcií;

44. je pevne presvedčený, že inštitúcie EÚ si musia plniť povinnosti týkajúce sa právneho štátu, a zdôrazňuje, že posudzovanie toho, ako inštitúcie EÚ dodržiavajú hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ, a to vrátane vnútornej konzistentnosti Únie pri presadzovaní týchto hodnôt vo všetkých jej politikách a vonkajších činnostiach, je nevyhnutné na zabezpečenie dôveryhodnosti a legitímnosti EÚ;

45. vyzýva Radu, aby v súvislosti so svojím dialógom o právnom štáte zabezpečila jeho väčšiu transparentnosť, interaktívnosť a orientáciu na výsledky, a to aj vydávaním podrobných záverov a poskytovaním spätnej väzby k zisteniam Komisie a Parlamentu; vyjadruje poľutovanie nad neschopnosťou Rady dosiahnuť významný pokrok v prebiehajúcom postupe podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ a je presvedčený, že akékoľvek ďalšie oneskorenie konania Rady by predstavovalo porušenie zásady právneho štátu zo strany samotnej Rady,

46. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Ako spravodajca iniciatívnej správy o správe Komisie o právnom štáte za rok 2025 som sa snažil reagovať na politickú prioritu, ktorú vyjadrila väčšina politických skupín vo výbore LIBE, ako aj na žiadosť Komisie vydať našu výročnú správu skôr než v predchádzajúcich rokoch. Nájsť rovnováhu medzi dôkladnou analýzou a obmedzeniami vyplývajúcimi z kratšieho procesu vypracovania návrhu bolo v dôsledku zrýchleného harmonogramu náročné.

Vzhľadom na tieto obmedzenia som sa rozhodol zamerať sa na všeobecné výzvy uvedené v každej kapitole a zdôrazniť kľúčové oblasti, v ktorých by sa podávanie správ Komisie mohlo ešte viac posilniť.

Menovaniu konkrétnych členských štátov som sa zámerne vyhýbal. Z mojej strany ide o veľký ústupok, keďže skupina The Left sa neustále zasadzuje za to, aby sa v správach a návrhoch Európskeho parlamentu explicitne uvádzali krajiny, v ktorých dochádza k porušovaniu zásady právneho štátu, demokracie alebo základných práv. Sme pevne presvedčení, že poskytovanie konkrétnych príkladov je nevyhnutné na vyvodenie zodpovednosti a preukázanie toho, že na všetky členské štáty sa vzťahujú rovnaké normy bez zaujatosti či ohľadu na ich postavenie v Únii. Rastúci vplyv vnútroštátnej politiky v dnešnom Parlamente však mimoriadne sťažuje dosiahnutie objektívnej a nestrannej dohody medzi politickými skupinami, ak by sa uviedli konkrétne členské štáty. V snahe zabezpečiť, aby správa zostala v čo najväčšej miere konsenzuálna, inkluzívna a získala čo najširšiu podporu, som sa preto rozhodol, že sa pri tejto príležitosti nebudem odvolávať na konkrétne členské štáty.

Mojou hlavnou prioritou bolo držať sa dlhodobých záväzkov Európskeho parlamentu, a to aj opätovným potvrdením prirodzeného prepojenia medzi právnym štátom a základnými právami a zabezpečením zapojenia siete nezávislých expertov do procesu podávania správ Komisie. Takýto prístup je nevyhnutný na odpolitizovanie posúdenia, zabránenie prehliadaniu kritických problémov a zabezpečenie jasného a konzistentného formulovania nových trendov.

Medzi ďalšie priority patrí ochrana novinárov a organizácií občianskej spoločnosti, riešenie porušovania základných práv, ktoré sa uľahčuje vďaka využívaniu alebo zneužívaniu finančných prostriedkov EÚ v niektorých členských štátoch alebo s ním súvisí, a zabezpečenie dôkladného, nestranného a včasného vyšetrenia prípadov korupcie s osobitným dôrazom na prípady týkajúce sa vysokopostavených úradníkov ako prostriedku na ochranu právneho štátu a dôvery verejnosti v demokratické inštitúcie. No a napokon aj samotné inštitúcie EÚ musia v plnej miere dodržiavať svoje povinnosti týkajúce sa právneho štátu. Posúdenie toho, ako dodržiavajú hodnoty zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ, a to vrátane vnútornej súdržnosti Únie pri presadzovaní týchto hodnôt vo všetkých jej politikách a

vonkajších činnostiach, je nevyhnutné na zachovanie dôveryhodnosti a legitímnosti EÚ.

V tejto súvislosti je rovnako dôležité posilniť úlohu hospodárskych a sociálnych práv v rámci Únie pre právny štát. V dôveryhodnom posúdení stavu právneho štátu nemožno prehliadnuť výrazný vplyv neistoty v oblasti bývania, nerovnakého prístupu k základným službám a prehlbovania sociálnych nerovností na schopnosť ľudí uplatňovať svoje základné práva. Keď si jednotlivci nemôžu dovoliť primerané bývanie, žijú v neistých podmienkach alebo čelia systémovým prekážkam sociálnej ochrany, rovnaké zaobchádzanie s nimi pred zákonom sa stáva skôr teóriou než realitou. V rámci holistického prístupu k právnemu štátu zameraného na ľudí sa preto musia riešiť štrukturálne sociálno-ekonomické podmienky, ktoré oslabujú demokratickú účasť a podkopávajú dôveru vo verejné inštitúcie.

Zároveň som veľmi znepokojený normalizáciou rasistických naratívov vo verejnej diskusii, a to aj zo strany politických činiteľov a orgánov verejnej moci. Takáto rétorika oslabuje rovnosť pred zákonom, podnecuje diskrimináciu a nepriateľstvo voči rasovo definovaným komunitám a vytvára podmienky, v ktorých jednotlivci nemôžu uplatňovať svoje základné práva bez strachu či zastrašovania. Boj proti rasizmu a diskriminačným naratívom preto musí byť neoddeliteľnou súčasťou programu Únie v oblasti právneho štátu.

V konečnom dôsledku musí byť cieľom všetkých inštitúcií EÚ poskytovať objektívne a dôveryhodné posúdenie situácie v oblasti právneho štátu v celej EÚ bez straníckych a politických vplyvov. Som hlboko znepokojený rastúcim rizikom zhoršovania situácie v oblasti právneho štátu vo viacerých členských štátoch, najmä v súvislosti s nárastom krajne pravicových naratívov a rastúcou sekuritizáciou verejnej politiky. V tejto chvíli je nevyhnutné, aby naše hodnotenia zostali pevne založené na dôkazoch, práve a základných právach a neboli formované politickou účelnosťou. Dôveryhodnosť a legitímnosť rámca Únie pre právny štát môžeme zachovať len vtedy, ak zabezpečíme, aby bola naša práca nezávislá, dôsledná a nespolitizovaná.

Mám v úmysle predložiť pozmeňujúce návrhy, v ktorých sa uvedú odôvodnenia s analýzou všeobecných trendov v členských štátoch. Tieto odôvodnenia sú navrhnuté tak, aby doplnili výrokovú časť správy identifikáciou vzorcov, vznikajúcich rizík a systémových výziev, čím sa posilní analytický základ našich odporúčaní.

Správa si prostredníctvom tohto prístupu kladie za cieľ skombinovať včasnú politickú angažovanosť s konkrétnymi návrhmi na zvýšenie účinnosti, transparentnosti a vplyvu podávania správ zo strany Komisie, a tým prispieť k spoľahlivejšiemu a súdržnejšiemu rámcu na podporu právneho štátu v Európskej únii.